

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2015

Województwo podlaskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Agnieszka Komor

dr Dariusz Turek

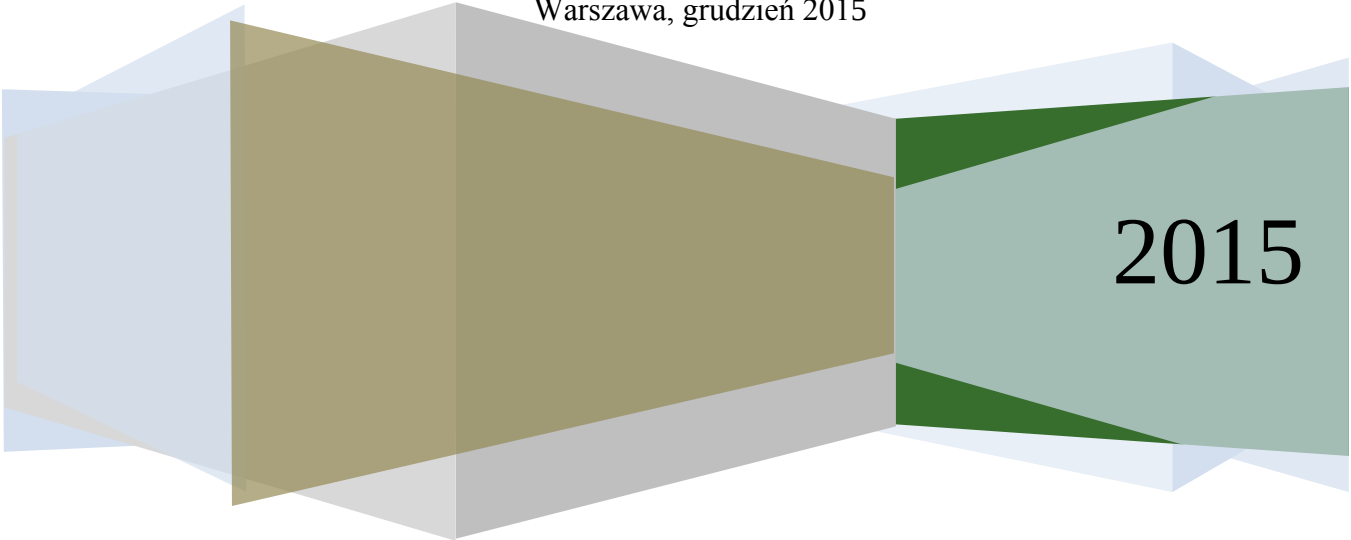
dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2015

2015

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto pomaga w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, partnerów oraz dostawców.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne, profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji;
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce;
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski;
- dane dotyczące dostępnych zachęt inwestycyjnych;
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi;
- identyfikację potencjalnych dostawców i wykonawców;
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie kraju, w tym w zakresie reinwestycji.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe dane, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie kraju.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny – Polska, zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie, jak również promocja Polski w Afryce. By ten cel został osiągnięty PAIiIZ organizuje misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach, zarówno w Polsce, jak i krajach Afryki. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynku afrykańskim. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov.pl**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są publikowane corocznie od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa dolnośląskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne, syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa podlaskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Województwo podlaskie położone jest w północno-wschodniej Polsce. Graniczy z Litwą oraz Białorusią. Jest to region głównie rolniczy, z dynamicznie rozwijającym się sektorem spożywczym, a w szczególności przetwórstwem mleka, mięsa, drobiu oraz zbóż, a także z sektorami: lekkim, drzewnym, budowlanym i maszynowym.

Do atutów województwa podlaskiego można zaliczyć:

- położenie w geograficznym centrum Europy oraz w Unii Europejskiej, co odgrywa zasadniczą rolę zarówno w transporcie lokalnym, jak i transporcie międzynarodowym,
- na terenie województwa zlokalizowanych jest wiele tranzytowych dróg szybkiego ruchu, z których najważniejszą jest Berlin – Warszawa – Grodno – Sankt Petersburg i trasa Warszawa – Helsinki (część drogi ekspresowej – Via Baltica, która łączy kraje nadbałtyckie z zachodnią Europą),
- duży areal użytków zielonych stwarza warunki do hodowli bydła, głównie mlecznego, co znalazło wyraz w wiodącej pozycji województwa podlaskiego na rynku
- ze względu na dobre warunki dla hodowli zwierząt istnieją możliwości rozwoju produkcji energii odnawialnej,
- kapitał ludzki województwa tworzą największe w regionie uczelnie wyższe:
 - Uniwersytet w Białymstoku – główne kierunki kształcenia: informatyka, biologia, chemia, ekonomia, fizyka, matematyka, ochrona środowiska, prawo, socjologia, filologia wschodniosłowiańska,
 - Politechnika Białostocka – główne kierunki kształcenia: architektura i urbanistyka, automatyka przemysłowa, budownictwo, elektronika i telekomunikacja, inżynieria elektryczności, informatyka, inżynieria ochrony środowiska, mechanika i budowa maszyn, zarządzanie produkcją,
- wysoko ocenione (kategoria I) przez Ministerstwo Edukacji i Szkolnictwa Wyższego uczelnie:
 - Uniwersytet Medyczny w Białymstoku; Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii oraz Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej,
 - Uniwersytet Medyczny w Białymstoku,
 - Uniwersytet w Białymstoku; Wydział Nauk o Zdrowiu oraz Wydział Fizyki,
- niskim kosztom pracy towarzyszy relatywnie wysoka wydajność pracy,
- stosunkowo też wysoka innowacyjność w porównaniu do osiągniętego poziomu rozwoju gospodarczego,
- w regionie znajdują się cztery parki narodowe: Białowieski Park Narodowy (wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO), Biebrzański Park Narodowy, Narwiański Park Narodowy, Wigierski Park Narodowy.

Zbioreczną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa podlaskiego

Wyszczególnienie	Województwo podlaskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2013 r. (zł/osoba)	31466	43175	-
Liczba ludności (osoby - stan na 31 XII 2014)	1.191.918	38.478.602	3,1%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2014 r. (osoby)	12043	424317	2,8%
Absolwenci szkół średnich w 2014 r. (osoby)	10089	271333	3,7%
Liczba pracujących w 2014 r. (tysiące osób)	467	15859	2,9%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 23,1% sektor przemysłowy 23,8% sektor usługowy 53,1%	11,5% 30,5% 58,0%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2013 r. (mln zł)	270,8	75105,1	0,4%
Kapitał spółek w 2013 r. (mln zł)	771,8	209130,1	0,4%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Suwalska – Tarnobrzeska			
Oceny wyróżniające województwo kujawsko-pomorskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2			
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m.Białystok, m.Łomża	
	Klasa B	m.Suwałki	
Gminy	Klasa A	Białystok (m), Brańsk (m), Hajnówka (m), Łomża (m), Sejny (m), Suwałki (m), Wysokie Mazowieckie (m)	
	Klasa B	Augustów (m), Bielsk Podlaski (m), Choroszcz (m-w), Grajewo (m), Juchnowiec Kościelny (w), Łapy (m-w), Narewka (w), Siemiatycze (m), Supraśl (m-w), Wasilków (m-w), Zambrów (m)	

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2014 to 1 191 918 mieszkańców, co stanowiło 3,1% ludności Polski. W województwie podlaskim struktura wieku w roku 2014 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 17,6% osób, produkcyjny: 63,4% i poprodukcyjny: 19% (Polska analogicznie: 18%, 63% i 19%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 16 uczelni wyższych, w których kształci się 38 tys. studentów, czyli 2,6% studentów w skali kraju. Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie podlaskim 1 wydział uczelni wyższej otrzymał najwyższą kategorię naukową A+, jest to: Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku; 7 wydziałów otrzymało kategorię – A; 14 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 2 wydziały kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 12 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN (aneks, tab. 5.)

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 7,4% uczniów województwa, natomiast do techników 31,3%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2015 r. 11,6%, dla porównania w Polsce - 9,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2015 wyniosło 3304,2 zł, czyli 88% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo podlaskie dostarczyło w 2013 r. 2,3% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 31466 zł, przy średniej dla Polski 43175 zł. Wynik ten plasuje województwo na 13 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2013 wyniosła 186%, przy średniej dla Polski równej 197%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 53,1% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 23,1% i 23,8% pracujących (GUS, BDL 2015).

Województwo podlaskie odznacza się silną specjalizacją w produkcji artykułów spożywczych. W roku 2014 sektor spożywczy stanowił aż 58% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu Podlasia. W strukturze przemysłu województwa na uwagę zasługuje jeszcze produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli wraz z produkcją wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (8%), produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6%) oraz produkcja maszyn i urządzeń (5%).

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2015 r.) GUS.

W skali całego kraju województwo podlaskie jest ważnym producentem wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli (6% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2014 roku oraz artykułów spożywczych (6%).³

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa podlaskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: przemysł spożywczy, przemysł maszynowy, przemysł drzewny i meblarski, przemysł turystyczny

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie podlaskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, tworzona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa podlaskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- spożywczy,
- maszynowy,
- turystyczny.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Suwska, Tarnobrzecka, w następujących podstrefach:**

- SSE Suwska, podstrefy: Białystok (m), Grajewo (m), Suwałki (m), Suwałki (w), Łomża (m),
- SSE Tarnobrzecka, podstrefy: Łapy (m-w).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 50% - 70%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/stefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Wyraźna jest wysoka atrakcyjność województwa podlaskiego dla wybranych branż przemysłu spożywczego, szczególnie opartego na regionalnej bazie surowcowej. Dotyczy to zwłaszcza przemysłu mleczarskiego.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od trzech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego dla województwa, I kwartał 2015 i pierwszy kwartał Biuletyn Statystyczny 2015 www.stat.gov.pl (11.10.2015).

Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Na tle Unii Europejskiej województwo podlaskie zostało sklasyfikowane na 230 pozycji wśród 270 regionów szczebla NUTS 2. Województwo podlaskie należy do grupy regionów posiadających niską atrakcyjność inwestycyjną (klasa E). Województwo posiada przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego ocenionego na klasę A, znajdującą się na 33 pozycji wśród badanych regionów.

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż regiony:

- **brytyjskie:** West Wales and The Valleys;
- **bułgarskie:** Severen tsentralen, Severoiztochen, Severozapaden, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Dyтики Makedonia, Ionia Nisia, Peloponnisos, Sterea Ellada, Voreio Aigaio;
- **hiszpańskie:** Castilla-La Mancha, Extremadura;
- **portugalskie:** Alentejo, Centro, Região Autónoma dos Açores;
- **rumuńskie:** Centru, Nord-Est, Nord-Vest, Sud - Muntenia, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **słowackie:** Východné Slovensko;
- **węgierskie:** Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország;
- **włoskie:** Basilicata, Calabria, Molise, Puglia, Sardegna, Sicilia.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

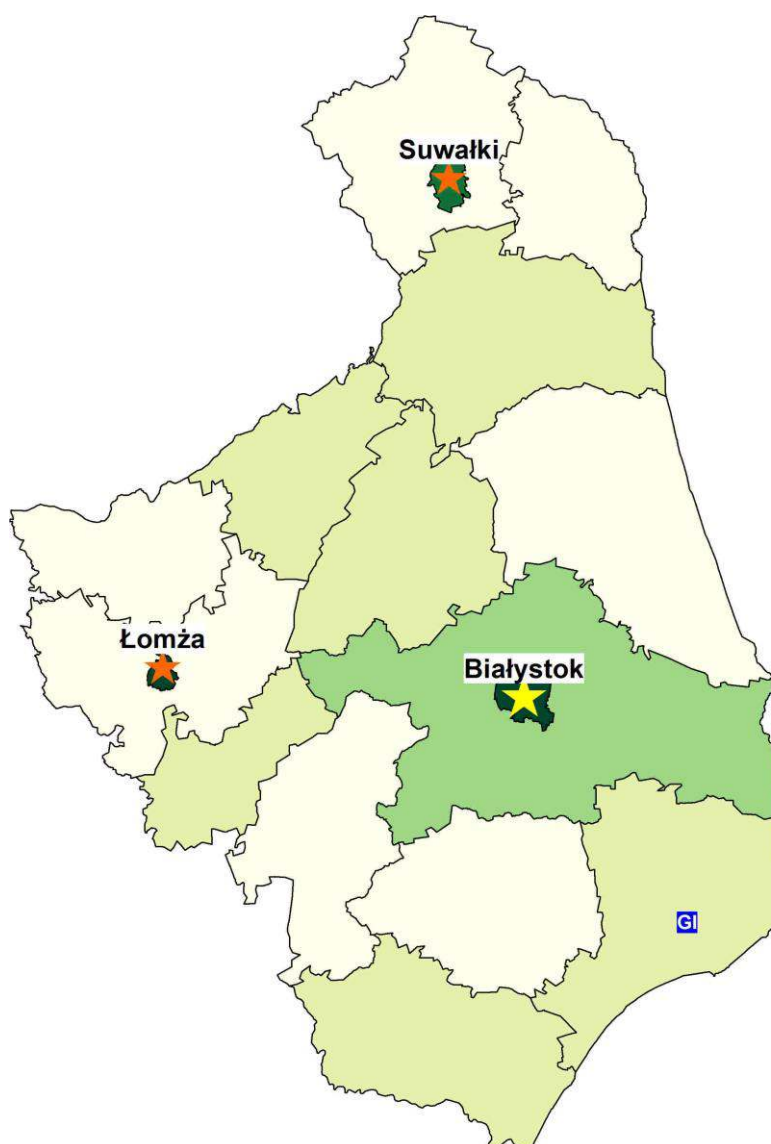
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. podlaskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2014

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

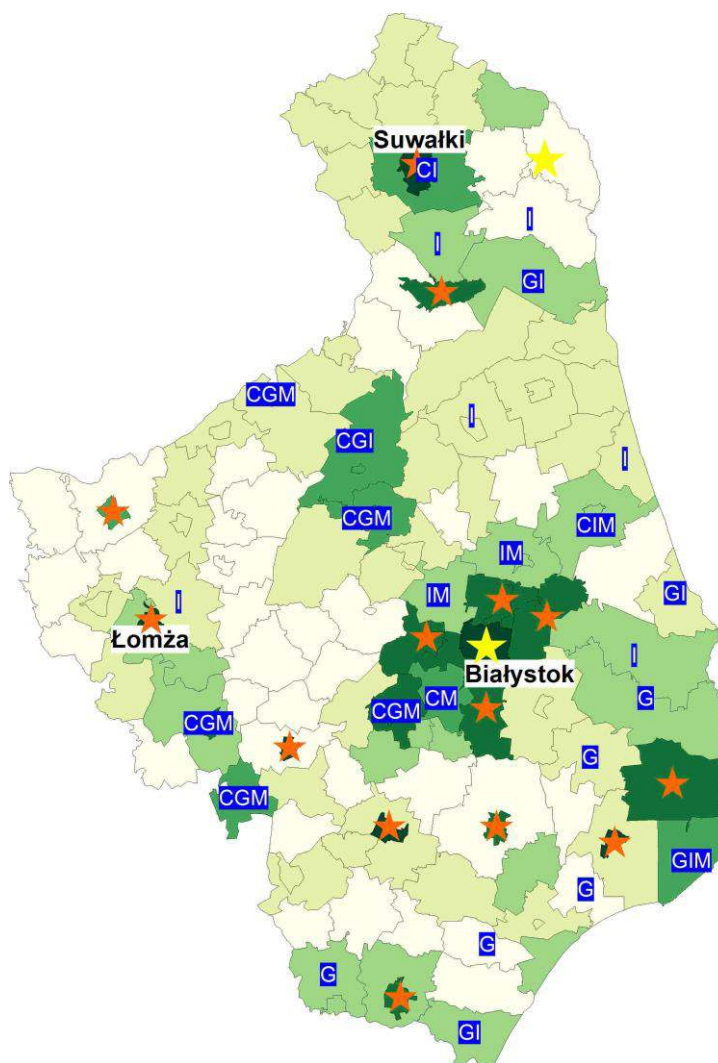
C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

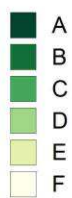
Białystok

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. podlaskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2014

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy

G Handel i naprawy

I Zakwaterowanie i gastronomia

M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Białystok (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Białystok oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to miasta Łomża i Suwałki.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Białystok (m), Sejny (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Augustów (m), Bielsk Podlaski (m), Brańsk (m), Hajnówka (m), Kolno (m), Łomża (m), Siemiatycze (m), Suwałki (m), Wysokie Mazowieckie (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to: Juchnowiec Kościelny (w), Narewka (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową to gminy:** Choroszcz (m-w), Supraśl (m-w), Wasilków (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.

w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie podlaskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego
<http://coi.wrotapodlasia.pl>

Podlaskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie podlaskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Izba Przemysłowo – Handlowa w Białymstoku (www.iph.bialystok.pl)

IPH jest regionalną organizacją samorządu gospodarczego zrzeszającą małe, średnie i duże firmy z województwa podlaskiego. Podstawowym celem i misją Izby jest integracja środowiska biznesu i występowanie w imieniu jej członków wobec władz administracji lokalnej, wojewódzkiej i centralnej. Do podstawowych zadań Izby należy m.in.: pomoc członkom Izby w rozwiązywaniu problemów organizacyjnych, ekonomicznych i prawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, kształtowanie polityki gospodarczej regionu, wspieranie inicjatyw i tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi regionu, promowanie potencjału gospodarczego regionu w kraju i zagranicą, udzielanie informacji i upowszechnianie wiedzy z zakresu odnoszącego się do prowadzenia działalności gospodarczej. W czerwcu 2015 roku przy Izbie powołany został Wschodni Sąd Arbitrażowy, którego misją jest wspieranie i pomoc przedsiębiorcom w rozwiązywaniu sporów z wykorzystaniem arbitrażu. Członkowie Izby mogą skorzystać z propozycji nowych usług, tj. z możliwości polubownego rozstrzygania sporów w drodze mediacji (Podlaskie Centrum Arbitrażu i Mediacji), z pakietu zakupów grupowych czy pomocy w animacji konsorcjów kooperacyjnych.

Business Center Club - Łoża Białostocka (www.bcc.org.pl)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Członkowie BCC akceptują Statut organizacji zobowiązujący ich do reprezentowania wysokich norm etycznych, przestrzegania zasad kodeksu kupieckiego i działania zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbing gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. BCC reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego, wojewódzkich i powiatowych Radach Zatrudnienia, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia. BCC jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm.

Podlaski Klub Biznesu (www.podlaskiklubbiznesu.pl)

PKB w Białymstoku działa jako dobrowolne stowarzyszenie osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność gospodarczą. Podstawowymi celami Klubu są m.in.: reprezentowanie i ochrona interesów gospodarczych członków, tworzenie więzi środowiskowej, rozwiązywanie problemów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych, współdziałanie z organami władzy i administracji państwowej w zakresie tworzenia korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, budowanie prestiżu i siły środowiska, upowszechnianie etyki zawodowej, prowadzenie działalności szkoleniowej, kulturalnej, sportowej, turystycznej i towarzyskiej służącej integracji członków Klubu, promocja regionu w skali krajowej i międzynarodowej, rozstrzyganie sporów (Sąd Arbitrażowy).

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A. w Suwałkach (www.ares.suwalki.pl)

Misją Agencji jest inspirowanie oraz aktywny udział w przemianach gospodarczych i społecznych regionu poprzez jego promocję, wspieranie small biznesu, realizację programów sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy oraz organizację systemu edukacji ekonomicznej i zawodowej. Agencja wspiera rozwój regionalny poprzez różnorodne działania, m.in.: uczestnictwo w opracowaniu programów rozwoju regionu, wspieranie biznesu i eksportu, promocję regionu, tworzenie i realizację programów aktywnej walki z bezrobociem, pomoc w tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych (inkubatory przedsiębiorczości), organizację kształcenia zawodowego dorosłych i młodzieży, organizację systemów gromadzenia i dystrybucji informacji gospodarczej. Oferta Agencji obejmuje ponadto usługi szkoleniowe, doradcze, finansowe (Fundusze Pożyczkowe, Fundusz Poręczeniowy), organizację misji gospodarczych, targów i wystaw. Oferta Agencji obejmuje także usługi doradztwa personalnego w ramach Agencji Zatrudnienia Ares specjalizującej się w rekrutacji na stanowiska niższego, średniego i wyższego szczebla oraz rekrutacji na stanowiska specjalistyczne.

Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju (www.cpir.org.pl)

Misją CPIR jest wspieranie zrównoważonego rozwoju społecznego i środowiskowego oraz kreowanie i promowanie innowacyjności jako czynników warunkujących rozwój gospodarki regionu północno-wschodniej Polski i obszarów pogranicza. Celami Stowarzyszenia jest m.in.: wsparcie rozwoju gospodarczego, promocja współpracy środowisk naukowych z przemysłem (wymiany wiedzy i technologii) na rzecz zrównoważonego rozwoju, promocja instrumentów wsparcia krajowego oraz UE w zakresie rozwoju regionalnego, promocja nowoczesnych rozwiązań w sferze organizacji i funkcjonowania biznesu, promocja rozwoju eksportu oraz idei klastrowej.

Park Naukowo – Technologiczny Polska – Wschód w Suwałkach Sp. z o.o. (www.park.suwalki.pl)

Misją Parku jest zwiększenie spójności społeczno – gospodarczej i rozwój ekonomiczny makroregionu Polski północno-wschodniej, w tym województwa podlaskiego, poprzez wspieranie przedsiębiorczości opartej na wiedzy, zorientowanej na zaawansowane technologie i wykorzystanie możliwości współpracy międzynarodowej. Oferta Parku jest skierowana szczególnie do firm innowacyjnych działających w obszarze zaawansowanych technologii i obejmuje m.in.: sprzedaż uzbrojonych terenów inwestycyjnych, wynajem pomieszczeń biurowych i hali procesów technologicznych (pomieszczenia produkcyjne, magazynowe, socjalne i sanitarne). W strukturze Parku funkcjonuje Centrum Konferencyjno-Wystawiennicze, Inkubator Technologiczny oraz laboratoria badawczo-rozwojowe (Centrum Energii Odnawialnej, Platforma Multimedialna, Badania Produktu Chemicznego, Kreatywności Akademickiej "Centrum Medyczne"). Oferta Parku obejmuje ponadto możliwość skorzystania z usługi dzierżawy serwerów, lub kolokacji własnych w profesjonalnej serwerowni (Data Center).

Białostocki Park Naukowo – Technologiczny (www.bpnt.bialystok.pl)

Celem BPN-T jest stworzenie infrastruktury sprzyjającej zwiększeniu innowacji wśród lokalnych i regionalnych przedsiębiorstw oraz zwiększenie atrakcyjności miasta Białystok dla pozyskania inwestycji opartych na nowoczesnych technologiach. Wśród głównych zadań realizowanych na terenie Parku wymienić można m.in.: inkubowanie firm rozpoczynających działalność (Inkubator Technologiczny), zapewnienie usług wspierających działalność firm innowacyjnych, aktywizowanie współpracy przedsiębiorstw ze środowiskiem naukowo-badawczym (Centrum Technologiczne), wynajem powierzchni biurowej, usługowej i laboratoryjnej dla rozwijających się przedsiębiorstw oraz jednostek naukowo-badawczych po preferencyjnych cenach, zarządzanie terenami inwestycyjnymi, pozyskiwanie inwestorów. Tereny inwestycyjne BPN-T będą sprzedawane w trybie przetargu przedsiębiorcom deklarującym prowadzenie działalności innowacyjnej w ramach inwestycji zrealizowanych na zakupionych terenach. Białostocki Park Naukowo-Technologiczny wprowadził do swojej oferty nowe usługi, tj.: doradztwo w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych, doradztwo w zakresie kompetencji miękkich oraz usługę „Wirtualnego Sekretariatu”. W ofercie BPN-T jest również wynajem sal konferencyjnych, szkoleniowych, powierzchni wystawienniczych, a także przestrzeni coworkingowej.

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

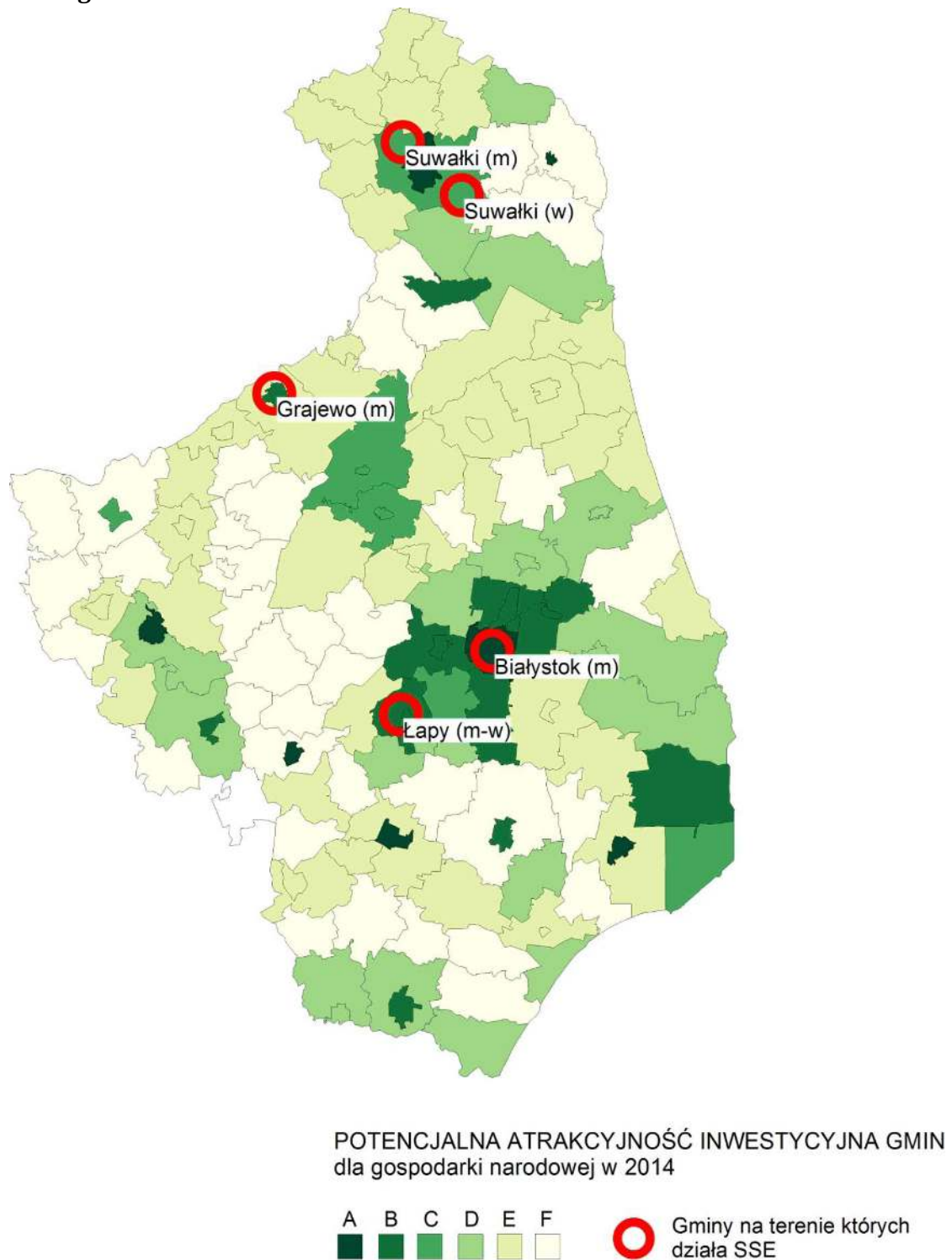
Na terenie województwa podlaskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Suwalska i Tarnobrzenska. Do końca 2014 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 4 miast i 2 gmin - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1996 r. w Suwałkach, a kolejne po 2005 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2014 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 1,1 mld zł, co stanowi 1% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 3,4 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 1% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Grajewa: PFLEIDERER Sp. z o.o. (Niemcy, budowlana) i Suwałk: SIDO Sidorek, Wróblewski Sp. J. (spożywcza), Gasstech Przedsiębiorstwo Produkcyjne Spółka z o. o (metalowa), Recman Sp. J.(odzieżowa), VTS Plant Sp. z o. o. (maszynowa), Aquael Sp. z o. o. (mechanika precyzyjna, akwarystyka).

Zgodnie z planami rozwoju Suwalskiej SSE województwa podlaskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów wykorzystujących bazę surowcową i kadrową województwa, a więc przedsiębiorców z branży rolno-spożywczej, drzewnej oraz budowlanej.

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa podlaskiego

Źródło: Opracowanie własne.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,818	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,565	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,173	F	E	F	F	F
LUBUSKIE	0,319	E	E	D	C	E
ŁÓDZKIE	0,566	C	B	E	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,691	B	B	A	A	B
MAZOWIECKIE	0,985	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,267	E	E	D	E	E
PODKARPACKIE	0,364	D	E	D	E	E
PODLASKIE	0,244	E	E	E	D	E
POMORSKIE	0,667	B	C	A	A	B
ŚLĄSKIE	1,000	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,000	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,206	E	F	D	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,489	D	D	C	D	C
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,587	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m.Białystok	0,334	A	A	A	A	A
m.Łomża	0,287	A	A	B	A	A
m.Suwałki	0,272	B	B	B	B	B

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Białystok (m)	0,266	A	A	A	A	A
Wysokie Mazowieckie (m)	0,232	A	A	A	B	A
Łomża (m)	0,224	A	A	A	B	A
Hajnówka (m)	0,221	A	A	A	B	A
Sejny (m)	0,217	A	A	A	A	A
Suwałki (m)	0,214	A	A	A	B	A
Brańsk (m)	0,210	A	A	A	B	B
Siemiatycze (m)	0,200	B	B	B	B	B
Zambrów (m)	0,197	B	B	B	E	A
Bielsk Podlaski (m)	0,196	B	B	B	C	A
Grajewo (m)	0,193	B	B	B	E	B
Augustów (m)	0,193	B	B	B	B	B
Kolno (m)	0,184	C	C	C	C	B
Gminy wiejskie						
Narewka (w)	0,198	B	B	A	A	C
Juchnowiec Kościelny (w)	0,193	B	B	C	A	B
Suwałki (w)	0,171	C	C	D	B	D
Turośń Kościelna (w)	0,170	C	C	D	D	C
Białowieża (w)	0,170	C	D	B	A	C
Gminy miejsko-wiejskie						
Supraśl (m-w)	0,199	B	B	B	A	B
Wasilków (m-w)	0,197	B	B	B	A	A
Łapy (m-w)	0,195	B	B	B	D	B
Choroszcz (m-w)	0,193	B	B	B	A	C
Mońki (m-w)	0,182	C	C	C	D	C
Czyżew (m-w)	0,180	C	C	C	D	C
Goniądz (m-w)	0,176	C	C	B	C	E

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2015).

Tabela 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2014 r.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w zł	Liczba nowych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Tarnobrzeska	Powiat białostocki, gmina Łapy	1 395 500,00	-	usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji
Suwalska	Powiat grajewski, miasto Grajewo	392 863 595,00	143	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Suwalska	Powiat m.Białystok, miasto Białystok	164 147 051,00	562	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
Suwalska	Powiat m.Łomża, miasto Łomża	540 000,00	-	meble
Suwalska	Powiat m.Suwałki, miasto Suwałki	410 474 115,00	2 368	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
Suwalska	Powiat suwalski, gmina Suwałki	109 723 930,00	371	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie; Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku	B – dla całego wydziału
Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach z siedzibą w Siemiatyczach	b.d.
Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	B – dla całej szkoły
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. E. Szczepanika w Suwałkach	b.d.
Politechnika Białostocka	A – Wydział Mechaniczny
	B – Zamiejscowy Wydział Leśny w Hajnówce
	B – Wydział Zarządzania
	B – Wydział Architektury
	B – Wydział Elektryczny
	B – Wydział Informatyki
	B – Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska
Uczelnia Jańskiego z siedzibą w Łomży	b.d.
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	A + – Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej
	A – Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim
	A – Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet w Białymstoku	A – Wydział Historyczno-Socjologiczny
	A – Wydział Prawa
	A – Wydział Biologiczno-Chemiczny
	A – Wydział Fizyki
	B – Wydział Ekonomii i Zarządzania
	B – Wydział Filologiczny
	B – Wydział Pedagogiki i Psychologii

	C – Wydział Matematyki i Informatyki
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej imienia Stanisława Staszica w Białymstoku	b.d.
Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży	b.d.
Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku	b.d.
Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku	B – Wydział Zarządzania Filia w Elku
	B – Wydział Nauk Ekonomicznych
	B – Wydział Zamiejscowy w Ostrowi Mazowieckiej
	C – Wydział Gospodarki Przestrzennej
Wyższa Szkoła Medyczna z siedzibą w Białymstoku	b.d.
Wyższa Szkoła Menedżerska w Białymstoku	b.d.
Wyższa Szkoła Suwalsko-Mazurska im. Papieża Jana Pawła II	b.d.
Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku	b.d.
Wyższa Szkoła Zawodowa Ochrony Zdrowia TWP w Łomży z siedzibą w Łomży	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.; Pozycja 38; Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 lipca 2014 roku; o przyznanych kategoriach naukowych jednostkom naukowym.

Redakcja raportu: Paulina Mechło